

Ljubljana, 11. april 2011

*Odkrijte Indijance amazonskega deževnega gozda***Slovenski etnografski muzej in Fundacija Cisneros (Fundación Cisneros)
odpirata veliko razstavo z zbirko Orinoco**

Izjemni predmeti iz zbirke Orinoco so pričevalci tradicije staroselskih ljudstev, ki že stoletja živijo v deževnem gozdu ob reki Orinoko v južni Venezueli. Prvikrat bodo v tem obsegu zasijali na razstavi v Slovenskem etnografskem muzeju. Odprtje razstave ORINOCO, Indijanci amazonskega deževnega gozda, bo v sredo, 20. aprila 2011 ob 19. uri. Prisostvovali mu bodo gostje iz Fundacije Cisneros iz njenih sedežev v Caracasu in New Yorku. Slavnostno jo bo odprla gospa Majda Širca, ministrica za kulturo RS, ki je tudi častna pokroviteljica projekta.

Zbirka ORINOCO je največja in najlepša zbirka etnografskih predmetov iz Venezuele in je v lasti Fundacije Cisneros. Nastajati je začela od 50ih let 20. stoletja naprej. Celotna zbirka šteje okrog 2.000 predmetov - na razstavi v SEMu jih je na ogled okrog 700. Zbirka je novembra leta 2000 prejela *nagrado Zlati lev svetega Marka*, eno najbolj prestižnih nagrad na področju kulture v Evropi, kot priznanje za izjemno umetnostno kakovost, zgodovinski pomen in njeno izobraževalno vrednost.

Preučevanje in ohranjanje zbirke Orinoco sta posledica strastne vizije staroselskega sveta njenih zbiralcev. Je plod skoraj petdesetletnega načrtnega zbiranja raziskovalca Edgarda Gonzáleza Niña, dopolnjujeta jo del zbirke, ki je bila v lasti raziskovalca dr. Walterja Coppensa, in izjemna fotografska dokumentacija z območja, ki jo je ustvaril Charles Brewer Carías. Za zbirko pa sta najpomembnejša potrpežljivost in vztrajnost Patricie in Gustava Cisneros, ki sta z globokim spoštovanjem do teh ljudstev in njihovega načina življenja zbrala številne predmete, omogočila njihovo preučevanje, ohranjanje in hkrati tudi širjenje znanja o njih na različnih koncih sveta.

Fundacija Cisneros se je na nekajletna prizadevanja Slovenskega etnografskega muzeja, da bi lahko to izjemno zbirko po dvanajstih večjih in manjših razstavah v Evropi predstavili v Sloveniji in tudi obiskovalcem iz sosednjih držav, odzvala z naklonjenostjo in velikodušno podprla prenos oz. izposojo zbirke ter intenzivno sodelovala tako pri pripravi kot tudi pri postavitvi razstave.

Razstava se umešča v program **Slovenskega etnografskega muzeja** kot muzeja kulturnih identitet, za katerega je značilno dolgoročno posvečanje promociji kulturne raznolikosti in medkulturnega dialoga. Muzej z vidika svojega poslanstva širi in utrjuje zavest o različnih vrednotah in načinih življenja, ki se izražajo s kulturno dediščino in lahko vplivajo na svet na različne načine. SEM stremi h komuniciranju spoznanj tudi o nam oddaljenih in malo poznanih kulturah, njihovih etničnih identitetah na globalni ravni, umetniških izrazih, ki razkrivajo izjemno bogastvo materialne, družbene in duhovne kulture ter modrosti staroselskih ljudstev sveta, kar vse naj prispeva h krepitvi dialoga med kulturami in civilizacijami na strpen in spoštljiv način.

Razstava Indijanci amazonskega deževnega gozda v SEM prvič prinaša slovenski publiki zgodbo o teh malo poznanih kulturah.

Predsednica Fundacije Cisneros (Fundación Cisneros) gospa Adriana Cisneros de Griffin, ob tem pravi: "Razstava Indijanci amazonskega deževnega gozda dopolnjuje ključno poslanstvo fundacije, ki zajema tako izobraževanje kot ustvarjanje večje ozaveščenosti o bogati in zelo razvejani kulturni dediščini Latinske Amerike. Zbirka Orinoco pričara živahno podobo te dediščine tako, kot je utelešena v staroselskih kulturah Amazonskega porečja, ki so vse različne, vendar imajo tudi skupne vezi z deželo, v kateri živijo. Fundacija Cisneros je hvaležna Slovenskemu etnografskemu muzeju, ki je prepoznal prefinjenost, lepoto in moč teh različnih kultur, ki danes tako hitro izginevajo."

Razstava ORINOCO, *Indijanci amazonskega deževnega gozda*, pripoveduje o sonaravnem življenju dvanajstih etničnih skupin, ki že stoletja živijo ob reki Orinoko v južni Venezueli. Skupine De'áruwa (Piaroa), Ye'kuana, Yanomami, Híwi (Guahibo), E'ñepa (Panare) in Hodi živijo v porečju reke Orinoko v Amazoniji. Wakuenai (Curripaco), Baniwa (Baniva), Baré, Puinave, Warekena in Tsase (Piapoco) so z območij Gvajane in Rio Negra amazonskega porečja v Braziliji in Kolumbiji.

Postavljena v slikovni in zvočni ambient deževnega gozda, razdeljena v tri glavne sklope - narava, vsakdanje življenje, sistemi verovanj in obredov - jih predstavlja v gozdu, na rekah in njihovih skupnih bivališčih.

Zajema zelo širok razpon predmetov, od obrednih - maske, okraski iz perja, šamanski pripomočki, posvečene palice in orožje - do pestrega izbora nakita: zapestnice, ogrlice in uhani. Prav tako predstavlja bogat izbor pip, piščali, ropotulj in drugih glasbil, predmetov iz vsakdanjega življenja - čolni, vesla, lonci in tkanine - in bogato paleto edinstvenih in umetno pletenih košar. Vsi ti predmeti jasno odražajo nezapleten odnos med njihovimi uporabniki in naravo: vse, kar izvira iz deževnega gozda, se mora tja tudi vrniti. Čeprav so predmeti izredno različni, so vsi narejeni iz domačih rastlinskih in živalskih materialov: ptičje perje, kremplji, kljuni, koža in živalski zobje; rastlinska vlakna, skorja in barvila; les; kamni, bombaž in semena. Predmeti se pogosto ponašajo z osupljivo rokodelsko spretnostjo in izvirnostjo in ponazarjajo, kako blizu so njihovi izdelovalci svojemu naravnemu okolju in kako neločljive so vezi med njihovo materialno kulturo in duhovnim življenjem.

Razstava v Slovenskem etnografskem muzeju bo na ogled dobro leto dni, do aprila 2012. V tem času so načrtovane številne zanimive prireditve in dogodki - od rednih vodstev po razstavi, ustvarjalnih delavnic za otroke, predavanj, filmskih projekcij, do okrogle mize oz. strokovnega srečanja na temo uničevanja ekosistema tropskega gozda, ki ogroža globalno ekološko ravnovesje in posledično vpliva na izginotje indijanskih ljudstev amazonskega področja; in mednarodnega srečanja o Slovencih v Venezueli. Ob razstavi je izšla vrsta promocijskega gradiva in tudi Vodnik po razstavi, ki ga je oblikovala Mojca Turk. Razstavni projekt je podprlo Ministrstvo za kulturo RS.

Razstava sodi v sklop stalnih prizadevanj Fundacije Cisneros po širjenju globljega razumevanja raznolikih in samosvojih kultur Južne Amerike. Od leta 1999 naprej so razstave, ki so temeljile na orinoški zbirki, privabile več kot 3 milijone obiskovalcev in jih soočale z dnevnim življenjem in sistemi verovanj staroselskih amazonskih kultur. Razstave so bile v muzejih in drugih kulturnih ustanovah v naslednjih krajih: Bonn (1999–2000), Hannover (2000) in Frankfurt (2001); Biarritz (2001); Ženeva in Zürich, (2003–04); Praga (2003–04); Tampere in Inari, Finska (2004–05; 2006); St. Peterburg (2005–06); Göteborg, Švedska (2004–08) in Kopenhagen (2009–10).

O Fundaciji Cisneros

Fundacija Cisneros sta ustanovila Patricia Phelps de Cisneros in Gustavo A. Cisneros, njena sedanja predsednica pa je Adriana Cisneros de Griffin. Fundacija je zasebna in neprofitna organizacija, ki se posveča izboljševanju izobrazbe v Latinski Ameriki in širjenju globalne ozaveščenosti o dediščini območja in njegovih prispevkih k svetovni kulturni zakladnici. Izobraževalni programi fundacije so: Zbirka Patricia Phelps de Cisneros, Misli umetnost, cl@se in Poklicni razvoj pedagogov. Izvaja jih v sodelovanju z lokalnimi in strateškimi partnerji; Fundacija Cisneros želi skozi te inovativne programe prispevati k ozaveščanju skupnosti, večji svobodi govora, polaganju temeljev za stabilne demokracije, večjemu gospodarskemu razvoju in globljemu razumevanju med narodi. Te pobude so del programa podjetniške družbene odgovornosti Skupine podjetij Cisneros, ki je namenjena spodbujanju trajnostnega razvoja in oblikovanju družbenega kapitala v Latinski Ameriki.

Kontaktna oseba: Nina Zdravič Polič, vodja projekta, Slovenski etnografski muzej,
M: 041 342 801, nina.zdravic@etno-muzej.si